

Conservation Highlights of WWF-India, Kerala State Office

FROM THE STATE DIRECTOR'S DESK

The Kerala State Electricity Board (KSEB) has had the monopoly of providing power in the State over the years. In the past, our only source was hydel power projects in the various categories of Micro, Mini, Small, and Mega. And that too, we have limited prospects because of the environmental and social damage that reservoirs associated with hydel power projects can create. Hence, projects starting from Silent Valley to Pathrakadavu, up to Athirappilly, had to be shelved. We have not attempted nuclear power plants for two reasons, one, because of their sensitive and hazardous nature, and two, because we do not have uninhabited large tracts of land, mainly in the coastal belt, which is very much the need for establishing nuclear power plants. We have not gone majorly into thermal power plants because we do not have any of the fuel needed to run a thermal power plant, be it coal, naphtha, diesel, lignite, CNG, or LPG. We attempted to set up the NTPC Thermal Power Plant at Kavamkulam, but failed because of the rising cost of the fuel naphtha and the subsequent high price of power generation. In conclusion, out of the total requirement of power in the State, only 40% is produced from within the State, mainly from our hydel power projects and we meet the rest 60% drawing from the Central Grid, which is mainly powered by coal based thermal power plants in Ramagundam, coal-based thermal power plants being a major accelerator of global warming and climate change. Now, with the major shift from conventional to renewable sources of energy, KSEB has been proposing various systems like the Floating Solar Photo-Voltaic Projects mainly in our reservoirs. With climate change manifesting with rising temperatures and subsequently the power consumption going in the State, with funds crunch for power purchases from outside the

State, KSEB is now on an all-out effort to come up with possible solutions through proposing:

- Pumped Storage Projects
- Nuclear Power Plants in Athirappilly and Cheemeni
- Micro Wind Energy System
- Modular Nuclear Power Plants, etc.

The demand for power is going to be on the rise as we move forward with our development agenda, consumerism, etc., and with harder manifestations of climate change by way of temperature rise and our increased use of air-conditioners. Subsequently, increasing power generation through and by all means is also not the right approach.

KSEB should focus on various aspects like

- proper maintenance and full running of existing hydel power projects
- adopt strategies and technologies to reduce transmission and distribution losses
- focus on energy conservation through education, incentives, and enforcement
- promote the major shift to renewable energy, mainly Solar Rooftop
- promote adoption and use of energy-efficient equipment at all levels
- look at other possible renewable energy project options like onshore and offshore wind energy projects, tidal power projects, biomass-based power projects/ waste-to-energy projects, and thereby solve our waste management issues also to a great extent, etc.

Renjan Mathew Varghese State Director

RECENT DEVELOPMENTS IN NATURE AND ENVIRONMENT

Global

Nations agree plan to finance nature protection a second attempt

At a global biodiversity summit in Rome (Feb 2025), nearly 200 countries reached a landmark agreement to mobilize \$200 billion annually by 2030 for nature protection. This funding aims to support ecosystem restoration, halt deforestation, and empower indigenous communities. After earlier deadlock, the deal now aligns with the Kunming-

Montreal Global Biodiversity Framework, which targets protecting 30% of the planet's land and ocean by 2030. Financing will come from both public and private sectors, including biodiversity credits. This breakthrough reflects global urgency to address the biodiversity crisis and paves the way for inclusive, sustainable conservation funding mechanisms worldwide. (Source: Reuters, 28 February 2025)

New research shows a quarter of freshwater animals are threatened with extinction

New research reveals that nearly a quarter of freshwater animals—including fish, crabs, and dragonflies—are at risk of extinction due to pollution, dams, climate change, and other threats. Published in *Nature*, the study analyzed 23,500 species dependent on freshwater ecosystems, finding 24% classified as vulnerable, endangered, or critically endangered. Despite covering less than 1% of Earth's surface, these habitats support 10% of all animal species. Threats like agriculture, invasive species, and water extraction compound the crisis, with major rivers like the Amazon and those in North America and Europe heavily impacted by deforestation, damming, and pollution. Researchers warn that freshwater species are particularly vulnerable, as contamination or habitat destruction can wipe out entire populations with no refuge. Experts call the findings a critical wake-up call for conservation efforts. (*Source: The Hindu, 8 January 2025*)

National

Gram panchayats in Karnataka demand higher MSP for organic produce, dedicated fund for climate adversities

Representatives from around 80 Gram panchayats in Karnataka drafted a nine-point declaration at a Bengaluru workshop, demanding government measures to tackle climate challenges through sustainable practices. Their proposals include higher MSP for organic produce, linking carbon credits to reforestation efforts, separate climate resilience funds, biochar conversion units, and climate-smart farming under MGNREGA. They also called for strengthening biodiversity committees, forming climate action panels, and preserving eco-linked livelihoods. The declaration will be submitted to the government, along with a proposal to develop model villages in Karnataka's agroclimatic zones. Organizers emphasized that panchayats, as grassroots units, can drive climate action but need greater awareness and support. (Source: The Hindu, 26 February 2025)

India Submits Enhanced Climate Commitments to UNFCCC, Accelerating Renewable Transition While Sticking to 2070 Net-Zero Goal.

On February 10, 2025, India submitted its updated Nationally Determined Contributions (NDCs) to the UNFCCC, significantly enhancing its climate commitments by pledging to achieve a 50% renewable energy share in its power mix by 2030 (up from its previous 40% target) while maintaining its long-term net-zero emissions target for 2070. The revised plan includes boosting installed renewable capacity to 500 GW through expanded solar, wind, and green hydrogen projects, along with a 40% reduction in emissions intensity (compared to 2005 levels) by 2030 through energy efficiency measures. However, the submission faced mixed reactions, as India stopped short of setting a coal phase-down timeline, citing energy security concerns, and retained its 2070 net-zero goal—later

than many developed nations—emphasizing the need for equitable climate action and increased international climate finance to support its transition. (Source: MoEFCC Press Release, UNFCCC NDC Registry, 20 February 2025)

State

KSBB launches breeding project for rare and threatened inland fish species

On World Wetlands Day 2025, the Kerala State Biodiversity Board(KSBB)launched abreeding initiative fortenthreatened inland fish species, including *Hyselobarbus thomassi*, *Horabagrus nigricollaris*, and *Dawkinsia exclamatio*. The program includes setting up Local Biodiversity Heritage Sites and no-fishing zones to support natural regeneration. The project will involve local communities and fish farmers in conservation-linked livelihoods, especially in vulnerable wetland areas. KSBB aims to reverse species decline through captive breeding, habitat restoration, and public awareness. This initiative aligns with Kerala's biodiversity conservation goals and supports climate-resilient freshwater ecosystem management. (Source: KSBB Website, 5 February 2025)

Kerala Budget 2025 allocates ₹50 crore for forest and wildlife conservation

Kerala's 2025–26 state budget allocated ₹50 crore to strengthen forest protection and mitigate human—wildlife conflict. The funds will support early warning systems, rapid response teams, and fencing in conflict-prone areas like Wayanad and Palakkad. ₹5 crore was allotted for developing a biological park at Perambra, while ₹3 crore was sanctioned for a ropeway at Ponmudi to boost eco-tourism. The government emphasized community safety and wildlife conservation, acknowledging the spike in man-animal conflict in recent months. This budgetary focus promotes ecosystem-based adaptation, strengthens biodiversity resilience, and supports Kerala's environmental governance objectives. (Source: The New Indian Express, 8 February 2025)

SPECIES OF THE ISSUE

Winged Gliding Frog (Rhacophorus lateralis)

It is a rhacophorid tree frog endemic to the Western Ghats in South India. Appearance: slender with a short head and snout and a distinct canthus rostralis, nostrils are nearer to the tip of the snout than to the eye, eyes are large with the tympanum half the diameter of the eye and a distinct supratympanic fold, fingers and toes have an enlarged disc possessing circummarginal grooves, upper portion

(dorsum) is smooth, the belly is granular and a characteristic dorsolateral yellow streak on either side of the upper body from the nostril to the groin is distinctive.

Green and brown colour variations have been described. Individuals with green upperparts have the green colour interspersed with fine, sky-blue spots. The individuals with brown dorsa have darker brown spots; no demarcating blue line borders the yellow stripe from the eye to the groin.

CHILDREN'S CORNER

Insect Quiz

- 1. How many species of insect have been identified in the world?
- a) 565,000
- b) 925,000
- c) 1,200,000
- 2. How many days (on average) does a bumblebee live for?
- a) 19
- c) 28
- 3. How many different species of ladybird are there in the world?
- a) 2000
- b) 5000
- c) 8000
- 4. Which beetle is the strongest insect on the planet?
- a) Bull-headed dung beetle
- b) Rhinoceros beetle
- c) Hercules beetle
- 5. What insect was the first living creature to be sent into space?
- a) Soldier ant
- b) Cockroach
- c) Fruit fly
- 6. What percentage of all the species in the world are insects?
- a) 80%
- b) 25%
- c) 40%
- 7. How old (in millions of years) is the oldest insect fossil?
- a) 180
- b) 320
- c) 400
- 8. Insects have structures known as simple eyes, in addition to the compound eyes they use to see. But what do they use these simple eyes for?
- a) Detecting colours b) Magnifying images
- c) Detecting light
- 9. What is the loudest insect in the world?
- a) Cicada
- b) Cricket
- c) Bee

- 10. What is the largest butterfly in the UK?
- a) Purple Emperor b) Swallowtail

c) Peacock

Answet: 1.b, 2.c, 3.b, 4.a, 5.c 6.a, 7.c, 8.c, 9.a, 10.b

VOLUNTEER'S CORNER

നീർപക്ഷികളെ തേടി...

അനുപമ ആർ.

അധികം ആഴമില്ലാതെ വെള്ളം സ്ഥിരമായോ, വർഷത്തിൽ കുറച്ചു കാലമോ കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങളാണ് തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ. തണ്ണീർത്തടങ്ങളാൽ സമൃദ്ധമാണ് നമ്മുടെ കേരളം. ഇവിടെ സ്ഥിരതാ മസക്കാരായി അനേകം പക്ഷികളുണ്ട്. ദുരെ പല ദേശങ്ങളിൽ നിന്നും അതിഥികളായി എത്തുന്ന കുറേയധികം നീർപക്ഷികളും ഈ തണ്ണീർ ത്തടങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലെ അംഗങ്ങളാണ്.

പക്ഷിക്കൂട്ടുകാരുടെ എണ്ണമെടുത്ത് തണ്ണീർത്തടങ്ങളുടെ ആരോഗ്യം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ഓരോ വർഷവും ജനുവരി മാസ ത്തിൽ ഏഷ്യ ഒട്ടാകെ കൈകോർത്ത് വാർഷിക നീർപക്ഷി സെൻസസ് നടത്തിവരുന്നു. ആർക്ക് വേണമെങ്കിലും പങ്കെടുക്കുവാൻ പറ്റുന്ന ഒരു തുറന്ന സദസ്സാണ് വാർഷിക ഏഷ്യൻ നീർപക്ഷി സെൻസസ്. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന എല്ലാ വളണ്ടിയർമാരെയും ഒരു പക്ഷിവിദശ്ധനും ഫോട്ടോഗ്രാഫറും അടങ്ങുന്ന വ്യത്യസ്ത ടീമുകളിലേക്കാക്കി തിരിച്ച് ഓറിയന്റേഷൻ സേഷനിലൂടെ വേണ്ട നിർദേശങ്ങൾ നൽകി നീർപ്പക്ഷി സെൻസസിനായി പ്രാപ്തരാക്കുന്നു. ഇക്കഴിഞ്ഞ ജനുവരി 11 ന് തിരു വനന്തപുരത്ത് WWF- ഇന്ത്യയും കേരള വനം & വന്യജീവി വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള തിരുവനന്തപുരത്തെ സോഷ്യൽ ഫോറസ്ട്രി ഡിവിഷനും വൈൽഡ്ലൈഫ് ട്രസ്റ്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യയും സംയുക്തമായി നടത്തിയ വാർഷിക ഏഷ്യൻ നീർപക്ഷി സെൻസസിന്റെ ഭാഗമാവാൻ എനിക്കും അവസരം ലഭിച്ചു.

രാവിലെ ആറരയ്ക്ക് തന്നെ ഞങ്ങൾ അഞ്ചു പേരടങ്ങുന്ന സംഘം തിരുവ നന്തപുരം ഏഷ്യൻ നീർപ്പക്ഷി സെൻസസിന്റെ കോർഡിനേറ്ററായ WWF-ഇന്ത്യയിലെ ശിവകുമാർ സാറിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പൂവാർ കടൽത്തീരത്തെത്തി. ഒരു പുള്ളിമീൻകൊത്തിയുടെ ശബ്ദമാണ് ഞങ്ങളെ വരവേറ്റത്. ശബ്ദം കേട്ട ദിക്കിൽ നിന്നും ഒരല്പനേരം പോലും നോക്കിനിൽക്കുവാൻ അനുവദിക്കാതെ, ഞൊടിയിടയിൽ വെളുപ്പിൽ കറുത്ത പുള്ളികളുമായി അവൻ പറന്നകന്നു. ദൂരെ അലകടലിനു മീതെ ചിറകിട്ടടിച്ചു പറക്കുന്ന അനേകം കടലാളകളെ പ്രതീക്ഷിച്ചു കണ്ണ് നട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും വിവിധ സമയങ്ങളിലായി എട്ട് കരിആളകളെ മാത്രമാണ് കാണാൻ കഴിഞ്ഞത്. എപ്പോഴോ നോക്കെത്താദൂരത്ത് നിന്നും വെളുത്ത ചിറകുകളടിച്ചുകൊണ്ട് രണ്ട് ഹ്യൂഗ്ലിൻ കടൽക്കാക്ക കമിതാക്കൾ ഞങ്ങൾക്ക് നേരെ പറന്നടുത്തു. അവർ കരയിലേക്കിറങ്ങി യിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന പ്രത്യാശയോടെ ബൈനോക്കുലറിലൂടെ കണ്ണിമ ചിമ്മാതെ വിടാതെ പിന്തുടർന്നുവെങ്കിലും ധൃതിയിൽ ഇരുവരും പറന്ന പ്പ്രതൃക്ഷരായി. അപ്പോഴാണ് കുറച്ചകലെയായി തിരകൾക്ക് പിടികൊടു ക്കാതെ നനഞ്ഞ മണലിലോടിനടക്കുന്ന മംഗോളിയൻ മണൽക്കോഴി കളുടെ കൂട്ടത്തെ കണ്ടത്. അവർക്കിടയിലായി അതിഥികളെ പോലെ രണ്ട് വലിയ മണൽക്കോഴികളും അലക്ഷ്യമായി കൊത്തിപ്പെറുക്കുന്നു ണ്ടായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് കൂട്ടത്തോടെ ഉയർന്നുപൊങ്ങി തിരകൾക്കുമീ തെ പാറി മറ്റൊരു സ്ഥലത്തു താണിറങ്ങി ആ മംഗോളിയൻ മണൽ വീണ്ടും കർമനിരതരായി. ആരെയും എണ്ണമെടുത്തപ്പോൾ അവർ നാൽപ്പത്തിനാല് പേരുണ്ടായിരുന്നു. വലി ചെറിയപ്പെട്ടതും കടൽ കരയ്ക്ക് ് തിരിച്ചു നൽകുകയും ചെയ്ത പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ അങ്ങിങ്ങായി ചിത്റി കിടന്നു. കാക്കകളുടെ കോലാഹ ലത്തിൽ ശബ്ദമുഖരിതമായി തീർന്ന തീരത്തുകൂടെ നടന്ന് ഞങ്ങൾ പുവാർ അഴിമുഖത്തെത്തി. കടലുമായി ഇഴുകിച്ചേരുന്ന നെയ്യാറിനു മീതെ ധ്യാനനിമഗ്നനായി ഒരു ചെറുമുണ്ടി നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

കുറച്ചകലെയായി ചെറുമുണ്ടിയുമായി രൂപസാദൃശ്യമുള്ള തിരമുണ്ടിക ളെയും കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. ബോട്ടിനായി കാത്തിരിക്കുമ്പോഴാണ് ദൂരെ തെങ്ങോലക്ക് മീതെ എവിടെയോ ലക്ഷ്യമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കാക്കമീൻകൊത്തിയെ കണ്ടത്. അങ്ങകലെ ഞാനുമിവിടെ ഉണ്ടെന്ന് അറിയിച്ചുകൊണ്ട് കേട്ട വെളുത്ത കഴുത്തുള്ള മീൻകൊത്തിച്ചാത്തന്റെ ശബ്ദം അടുത്തടുത്തു വന്നു.

പൂവാർ അഴിമുഖത്തിലൂടെ ബോട്ട് മുഖേന ഞങ്ങളുടെ യാത്ര വീണ്ടും തുടർന്നു. അങ്ങിങ്ങായി പതിനേഴു ചേരാക്കൊക്കന്മാർ വെള്ളത്തിൽ കാവൽഭടന്മാരെ പോലെ നിലകൊണ്ടു. അതിൽ ചിലർ ഞവണിക്കാ വേട്ടയിൽ തിരക്കിലായിരുന്നു. അവരെയും കടന്ന് കടലിനെ ലക്ഷ്യമിട്ട് പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളൊഴുകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കണ്ടലിനിടയിലായി നീണ്ടകാ ലുള്ള കുളക്കോഴികൾ ഒളിച്ചു നടന്നു. നനഞ്ഞ ചിറകുകൾ വിടർത്തിപി ടിച്ചുകൊണ്ട് ചെറിയ നീർക്കാക്കകളും കിന്നരിനീർക്കാക്കകളും അല സമായി വെയിൽ കായുന്നുണ്ടായിരുന്നു. നീണ്ട വളഞ്ഞ കഴുത്തുള്ള രണ്ട് ചേരക്കോഴികൾ ഞങ്ങളെയും ഉറ്റുനോക്കി ഒരു കണ്ടലിനടുത്താ യി ഇരുന്നു. ഒരു നീർക്കാട ഒറ്റയ്ക്ക് കണ്ടലിനിടയിലെ ചളിയിൽ എന്തോ കാര്യമായി പരതുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചൂട് സഹിക്കാത്തവണം, ഒരു കൃഷ്ണ പ്പരുന്ത് വെള്ളത്തിലിറങ്ങി നല്ലൊരു കുളി പാസ്സാക്കുന്ന തിരക്കിലായി രുന്നു. തിരിച്ചു വരുമ്പോൾ ഒരു മരച്ചില്ലയിൽ അനങ്ങാതെ ഇരിക്കുന്ന ഒരു നീലപൊന്മാനെ കണ്ടു. കഴിഞ്ഞ നീർപക്ഷി സെൻസസിനു കണ്ട കരിന്തലയൻ മീൻകൊത്തിയെ കാണുമെന്ന് ഏറെ പ്രതീക്ഷിച്ചുവെങ്കി ലും സാധിച്ചില്ല. എല്ലാം കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ചു പോകുമ്പോൾ ഞാനൊന്ന് തിരിഞ്ഞു നോക്കി. പതിവായി തന്റെ തീരത്തും അലകൾക്ക് മീതെയും ചിറകടിച്ചു തെന്നി നടക്കുന്ന പല പക്ഷികളുടെയും അഭാവത്തിന്റെ ദുഃഖവും പേറി കടൽ ദൂരെ അലയടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു... നീർപക്ഷി സെൻസസ് എടുത്തതിനു ശേഷം ഏവരും വട്ടിയൂർക്കാവ്

സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്ററി കോംപ്ലക്സിൽ ഒത്തുകൂടി. ഓരോ ടീമിനും ഓരോ വ്യത്യസ്ത കഥകൾ പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നു.

പഴഞ്ചിറയിലെ കഥയാണ് ഏവരെയും നടുക്കിയത്. സൂര്യോദയത്തിനു മുൻമ്പേ പഴഞ്ചിറയിലെത്തിയ ടീമംഗങ്ങളെ ഒരു കൂട്ടം നീലക്കോഴിക ളും, പുള്ളിച്ചുണ്ടൻ താറാവുകളും, കുറച്ച് വർണ്ണക്കൊക്കുകളും മുണ്ടി കളുമായിരുന്നു വരവേറ്റത്. പറന്നു വരുന്ന ഒരു ചാരവരിയൻ പ്രാവിനെ ബൈനോക്കുലറിലൂടെ തിരിച്ചറിയുവാൻ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോ ഴായിരുന്നു അത് സംഭവിച്ചത്. ആകാശമദ്ധ്യേ വെച്ചൊരു കൃഷ്ണപരുന്ത് ആ ചാരവരിയൻ പ്രാവിനെ ഞൊടിയിടയിൽ റാഞ്ചിപ്പിടിച്ചു! അധികം വൈകാതെ യുദ്ധകാഹളം മുഴക്കിക്കൊണ്ട് മറ്റൊരു കൃഷ്ണപരുന്ത് അവി ടേക്ക് രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. ഇരയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഇരുവരുടെയും ഏറ്റു മുട്ടലിനൊടുവിൽ താൻ പിടിച്ച ചാരവരിയനെ അപഹരിക്കപ്പെടാതെ വീണ്ടെടുത്ത് ആ കൃഷ്ണപരുന്ത് ജാഗരൂകനായി തന്റെ ഇരയെ രുചിച്ചു. എന്നാൽ തോറ്റോടാതെ അടുത്തൊരു യുദ്ധജാലകം തുറക്കുവാനായി തന്നെ ഉറ്റുനോക്കിയിരിക്കുന്ന തന്റെ എതിരാളിയുടെ കണ്ണുകളിലെ തീ ക്ഷ്ണതയെ മാനിച്ച് അധികം വൈകാതെ തന്റെ ഇരയെയും കൊണ്ട വൻ പറന്നകന്നു. ഏവരെയും അമ്പരപ്പിച്ച ഈ സംഭവത്തിന് ശേഷം ടീമംഗങ്ങൾക്കായി മറ്റൊരു ദൃശ്യവിസ്മയമൊരുക്കി കൊണ്ട് മുന്നൂറോ ളം ചൂളൻ എരണ്ടകളും, കുറച്ച് വരി എരണ്ടകളും അങ്ങേയറ്റത്ത് നീന്തിത്തുടിച്ചു. അധികമായ കാലിമേച്ചിലും അങ്ങിങ്ങാ യി കാണപ്പെട്ട കുറച്ച് അധിനിവേശ സസ്യങ്ങളും പഴഞ്ചിറയ്കൊരു ഭീഷ ണിയാവാമെന്ന് ടീമംഗങ്ങളുടെ നിരീക്ഷണത്തിൽ നിന്നും വൃക്തമായി രുന്നു.

കഠിനംകുളത്തെ ആറാട്ട്കടവ് തീരത്ത് നിന്നും ആരംഭിച്ച നിരീക്ഷണ ത്തിൽ എഴുപതോളം വയൽക്കോതി കത്രികപ്പക്ഷികളെ കണ്ടുവെങ്കി ലും നീർക്കാക്കകളും, മീൻകൊത്തികളും, മുണ്ടികളുമടങ്ങുന്ന സ്ഥിര വാസികളുടെയും ചേരാക്കൊക്കന്മാരും, തെറ്റിക്കൊക്കന്മാരും, പച്ചക്കാലികളും ചോരക്കാലികളുമടങ്ങുന്ന സ്ഥിരം അതിഥികളുടെയും എണ്ണം വളരെ കുറവായിരുന്നു. എങ്കിലും അവിടെ തന്നെ ആറിനക്കരെ മറ്റൊരു പ്രദേശത്തു നിന്നും ഒരു കൂട്ടം ചേരാക്കൊക്കൻമാരെയും ആള കളേയും അവർക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. തെളിഞ്ഞ ആറിലൂടെ നീന്തിയ ടുത്ത നാല് നീർനായകളിലൊരുത്തൻ കൗതുകത്തോടെ തങ്ങളെ തല പൊക്കി നോക്കിയ ചിത്രം ക്യാമറയിൽ പകർത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞതിലുള്ള സന്തോഷവും ഏവരുടെയും മുഖത്ത് പ്രകടമായിരുന്നു. എന്നാൽ ആറിന് ചുറ്റുമുള്ള ചില സ്ഥലങ്ങൾ പകുത്ത് അതിൽ പുതിയ ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചതിനാലും മറ്റും അവിടെ പഴയതു പോലെ പക്ഷിനിരീക്ഷണം നടത്തുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു.

പുഞ്ചക്കരിയിൽ പ്രതീക്ഷിച്ചതു പോലെ ചൂളൻ എരണ്ട, വെള്ളക്കൊ ക്കൻ കുളക്കോഴി, എന്നീ നീർപക്ഷികളെ കാണുവാനായില്ല. നീർപ ക്ഷികളുടെ എണ്ണത്തിൽ വളരെയധികം കുറവുണ്ടായിരുന്നു. ദേശാടന ക്കിളിയായ മഞ്ഞ വാലുകുലുക്കിയുടെ ഒരു കൂട്ടത്തെ ടീമിന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു .വെള്ളായണിയിൽ ഒട്ടും പതിവില്ലാതെ കണ്ട ഒരു വി ഷുപ്പക്ഷി അലസമായി ക്യാമറ കണ്ണുകളെ നോക്കി പോസുകൾ നൽകി യതും, ഒരു ചെങ്കാലൻ പുള്ളിനെയും പനങ്കാക്കയെയും കണ്ടതിലും ടീമംഗങ്ങൾ സന്തുഷ്ടരായിരുന്നു. എന്നാൽ അതിനെ കവച്ച് വച്ചു കൊണ്ട് സ്ഥിരം സന്ദർശകരായ ചട്ടുകക്കൊക്കൻ, മുങ്ങാങ്കോഴി, വെ ള്ളക്കൊക്കൻ കുളക്കോഴി എന്നീ നീർപക്ഷികളെ കാണാത്ത ആശങ്ക യിലായിരുന്നു ഏവരും. കൃഷിയിടങ്ങളിൽ പടക്കം പൊട്ടിക്കുന്ന ശബ്ദം ഇടയ്ക്കിടെ മുഴങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷെ ഇതിനാൽ പക്ഷികൾ കുറച്ചകലെയുള്ള ഒഴിഞ്ഞ പാടങ്ങളിലേക്ക് മാറിയിരിക്കാം എന്ന് ടീമം ഗങ്ങൾ അനുമാനിക്കുന്നു. ജനുവരിയിലപേക്ഷിച്ച് ഡിസംബർ മാസ ത്തിൽ ഇവിടെ കൂടുതൽ നീർപക്ഷികളെ കാണുന്നതിനാൽ പുഞ്ച ക്കരി-വെള്ളായണി ഭാഗത്ത് നീർപക്ഷി സെൻസസ് ഡിസംബറിൽ നടത്തുന്നതാവും ഉത്തമം എന്ന അഭിപ്രായവും ടീം മുന്നോട്ട് വച്ചു.

വേളി ബീച്ചിൽ പൊതുവായി ഉയരത്തിൽ വട്ടമിട്ടു പാറുന്ന വയൽക്കോ തി കത്രികപ്പക്ഷികളുടെ ഒരു വലിയ കൂട്ടം വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ദിശയി ലേക്ക് തുടർച്ചയായി പറക്കുന്നത് കണ്ടിരുന്നു. ഏകദേശം അരമണിക്കൂ റോളം ഇത് തുടർന്നിരുന്നു. എണ്ണൂറ്റിയമ്പതോളം വയൽക്കോതി കത്രികപ്പക്ഷികളെ ടീമംഗങ്ങൾക്ക് എണ്ണമെടുക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. ദൂരെ കടലിനു മീതെ ആറ് ചെറിയ കടലാളകൾ പറന്നകലുന്നത് കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. പറന്നുതളർന്നിട്ടായിരിക്കാം മുൻപ് കണ്ട വയൽക്കോതി കത്രിക പക്ഷികളുടെ കൂട്ടത്തിലെ കുറച്ച് പേർ വേളി-ആക്കുളം നടപ്പാ തയിലെ ഇലക്ര്രിക്ക് കമ്പികളിൽ ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റു ഭൂരിഭാഗം വിരുതൻമാരും പറന്നകന്നിരുന്നു. ഈ പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം ഇടയ്ക്കിടെ കാണുന്ന കുളക്കൊക്കുകളെയും മുണ്ടികളെയും ഒഴിച്ചാൽ മറ്റു നീർപക്ഷികളെയൊന്നും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ജൈവമലി നീകരണത്തിന്റെ ഫലമായി ഉണ്ടാവുന്ന ഓക്സിജന്റെ കുറവ് ക്രമേണ നീർപക്ഷികളുടെ ഇരകളായ ജലജീവികളുടെ സംഖ്യയെയും ബാധി ക്കുന്നു. ഇതാവാം നീർപക്ഷികളുടെ അഭാവത്തിന് കാരണമെന്ന് ടീമം ഗങ്ങൾ അനുമാനിക്കുന്നു. നടപ്പാത ചെന്നവസാനിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് കുറച്ച് നാടൻതാമരക്കോഴികളെയും, വാലൻതാമരക്കോഴികളെയും, നീലക്കോഴികളെയും തടാകത്തിനപ്പുറത്തുള്ള കുറ്റിച്ചെടികൾക്കിടയി ലായി ഒരു മഴക്കൊച്ചയെയും കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്നിരുന്നാലും ജലോപരിതലത്തിലൂടെ ഇര പിടിക്കുന്ന നീർപക്ഷികളുടെ അഭാവ ത്തെ പറ്റി വിലയിരുത്തേണ്ടത് അതൃന്താപേക്ഷികമാണെന്ന് ടീമംഗ ങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

ആക്കുളത്ത് ദേശീയ ഭൗമ ശാസ്ത്ര പഠന കേന്ദ്രത്തിനടുത്ത് നിന്നും നൂ റ്റിയമ്പത്തോളം ചൂളൻ എരണ്ടകളെ കണ്ടിരുന്നു. മഞ്ഞക്കൊച്ചയെയും കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ അധിനിവേശ സസ്യമായ കുളവാഴകളാ ലും മാലിനു നിക്ഷേപത്താലും ശോഷിച്ചു വരുന്ന ആക്കുളം തടാകം ഒരു വലിയ ചോദ്യചിഹ്നമായി കിടക്കുന്നു...

അരുവിക്കര ഡാമിന്റെ പരിസരപ്രദേശത്തു നിന്നും പൊതുവായി കാണുന്ന കഷണ്ടിക്കൊക്കുകളും, ചെറുമുണ്ടികളേയും, കാലിമുണ്ടിക ളേയും, കുളക്കോഴികളേയും, ചെങ്കണ്ണി തിത്തിരിയേയും, ചേരാക്കൊ ക്കന്മാരെയും, ചായമുണ്ടിയേയും, കാക്കമീൻകൊത്തിയെയും മറ്റും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ജലാശയത്തിന് ചുറ്റും മാലിന്യനിക്ഷേപം തടയുവാനായി ഫെൻസിങ് ചെയ്തതിനാൽ നല്ല രീതിയിൽ പക്ഷി നിരീ ക്ഷണം നടത്തുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ല. ഫെൻസിങ് ചെയ്തിട്ടും അതിനി ടയിലെ വിടവുകളിലൂടെ മാലിനൃനിക്ഷേപം നടക്കുന്നതായി ടീമംഗങ്ങ ളുടെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ വൃക്തമാക്കി.

കേശവദാസപുരത്ത് ഇത്തവണ കൃഷി ചെയ്യാത്തതിനാൽ അധിനി വേശ സസ്യങ്ങൾ വളരെയധികം പടർന്നിരുന്നു. അതിനാലാവാം നീർ ക്കാടകളെ പോലെ ആഴമില്ലാത്ത വെള്ളത്തിൽ ഇരതേടുന്ന നീർപക്ഷി കളെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. തിരുവനന്തപുരം മൃഗശാലക്കുള്ളിലെ കുളങ്ങളിലെ പക്ഷികളുടെ എണ്ണവും താരതമ്യേന കുറവായിരുന്നു. . . നെൽപ്പാടങ്ങളാൽ സമൃദ്ധമായ നെടുംകാട് നിന്നും നീർക്കാടകളെയും കഷണ്ടിക്കൊക്കുകളെയും പുള്ളിക്കാടക്കൊക്കുകളെയും കുറച്ച് വിവി ധയിനം മുണ്ടികളെയും കാണുവാൻ സാധിച്ചു. പാപ്പനംകോട് റെയിൽവേ വികസനം നടക്കുന്നതിനാൽ അതിനടുത്തുള്ള തണ്ണീർത്ത ടങ്ങൾ വളരെയധികം ബാധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി ടീമംഗങ്ങളുടെ നിരീ ക്ഷണങ്ങൾ വൃക്തമാക്കി. അതു കൊണ്ടു തന്നെ വളരെ കുറവ് പക്ഷിക ളെയാണ് ഇവിടെ നിന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയത്.

കുറേയധികം അധിനിവേശ സസ്യങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞ കണ്ണമ്മൂല തോടിൽ നിന്നും ഒരു കന്യാസ്ത്രീക്കൊക്കിനെയും കുറച്ചധികം കുള ക്കോഴികളെയും, പുള്ളിക്കാടകൊക്കുകളെയും, കരിമ്പൻകാടകൊക്കു കളെയും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഏറെ പ്രതീക്ഷിച്ചു പോയ മഞ്ഞ കൊച്ചയെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഇതിന് കാരണം കനാലിനു ഇരുവശത്തുമുണ്ടായിരുന്ന ചെടികൾ വെട്ടിത്തെളിച്ചതിനാലാവാം എന്ന് അനുമാനിക്കുന്നു.

തണ്ണീർത്തടങ്ങളുടെ ശോഷണത്തിന്റെ തീവ്രതയെ ഒന്നുകൂടെ ഓർമ്മി പ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഇത്തവണത്തെ ഏഷ്യൻ നീർപക്ഷി സെൻസസിൽ കഴിഞ്ഞ വർഷത്തേക്കാളും 13 ശതമാനം പക്ഷികളുടെ കുറവ് രേഖ പ്പെടുത്തി. ചോദ്യചിഹ്നങ്ങളായി നിൽക്കുന്ന ഈ തണ്ണീർത്തടങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നൽകേണ്ടത് ആരാണെന്നും എങ്ങനെയാണെന്നും നമുക്ക് സ്വയം ഒന്നുറക്കെ ചിന്തിച്ചു നോക്കാം......

ACTIVITIES OF WWF-INDIA KERALA STATE OFFICE

One Planet Academy MCoP V

The MCOP 5 Closing Ceremony was held online on 29 January 2025. Hosted by the MCOP Team from Delhi, all the groups presented their respective goals and the work they carried out for the last 6 months. Group 4 managed by Anushreedha prepared the PPT and Lomash from Pondicherry presented the group's work. Delegates from Kerala – Kaavya and Aadith were present for the ceremony along with the other states. Bhavan's Vidya Mandir, Elamakkara also won the Top Position in the MCOP Challenge for individual schools. Their project was on awareness and restoration of a wetland in Ernakulam.

Dragonfly Festival 2024

The Odonate Children's Coloring and Activity Book is prepared by Anupama R, Intern. The book is in Malayalam and contains stories, facts, and fun activities for children.

Wetland Biomonitoring

All three wetlands – Vellayani Lake, Kole Wetlands and Bharathapuzha have completed the Wetland Biomonitoring and the data has been submitted to the concerned. The students are currently preparing the activity reports.

City Nature Challenge

City Nature Challenge is being taken up by WWF-India State Offices across the country. Kerala has registered as a State. KLSO called a meeting with all the coordinators who had conducted CNC across Kerala in the previous years. A Kerala-specific project page has been created, and details have been uploaded in the shared file.

People 4 Planet

Magical Mangroves

The volunteers took 21 sessions in the months of January and February 2025, and the outreach was 972 for the months of January and February by eight Volunteers from a total of 21 sessions.

No	Name	Location	Date	Out- reach
1	Hamna H.	GVHSS Vakkom, Thiru- vananthapuram	1-Jan	53
2	Balasree Muraleed- haran	T.M. Varghese Memorial High School, Vettiyar	1-Jan	43
3	Helena V.C.	SPC Students of AKS- GHSS Malappattam	4-Jan	44
4	Jameema V.P.	Sir Syed college, Talipa- ramba, Kannur	6-Jan	33
5	Raphy Neelan- kavil	ALPS Thoyakkavu West, Thrissur	8-Jan	30
6	Megha P.V.	Sir Syed College - 2nd Year BSc Forestry Students	10-Jan	28
7	Preeti T.	Chemmanthoor High School, Punalur – VII class students	13-Jan	43
8	Megha P.V.	Nehru Arts and Science College, Padanakkad - BSc Plant Science students	16-Jan	35
9	Megha P.V.	Nehru Arts and Science College, Padanakkad - BSc Zoology students	16-Jan	31
10	Preeti T.	Government Elambal UP school, Elambal, Punalur (Class 7, 8, 9 students)	21-Jan	47
11	Preeti T.	Govt HSS Koikkal Ki- likollor, Kollam	22-Jan	27
12	Preeti T.	D.B. UP School Vilik- kudy, Punalur (Class 5, 6, 7 students)	27-Jan	30
13	Jameema V.P.	Sir Syed Institute for Technical Studies, Taliparamba, Kannur (Biochemistry Dept)	29-Jan	30
14	Helana V.C.	Muyyam UP School	29-Jan	76

15	Manoj I.B.	Rajagiri College of Social Sciences, Kalamassery	30-Jan	39
16	Megha P.V.	Sir Syed Institute for Technical Studies, Tali- paramba, Kannur	31-Jan	30
	Total			619

Mangrove Trails

Two Mangrove Trails were conducted as part of the Magical Mangroves program in February.

The Nayarambalam trail on 2nd February featured talks by Ms. Anushreedha on Magical Mangroves and Manoj I.B. on local conservation, followed by Dr. Rani Varghese's guided exploration of mangrove ecology, concluding with discussions and a conservation pledge.

The Kannur Trail on 28th February, led by Anushreedha, Sivakumar, and experts Dr. P. Sreeja and Dr. Tajo Abraham, involved 16 participants observing mangroves and birds, followed by a quiz and nature journaling, reinforcing awareness and commitment to mangrove protection.

Trail at Nayarambalam, Ernakulam

Trail at Taliparamba, Kannur

Asian Waterbird Census 2025 in Thiruvananthapuram and Kollam Districts

WWF-India's Kerala initiatives successfully conducted two Asian Waterbird Census events in January 2025. On 11 January, 49 volunteers surveyed eleven Thiruvananthapuram wetlands, recording 4,698 birds (65 species, 32 migratory), showing a 13% decline, except at Punchakkari, Veli and Kannammoola sites. The closing event featured Forest Range Officer S. Harindrakumar pledging conservation action and recognition of Onam Bird Count contributors.

Team at Thiruvananthapuram

On 26 January, 70 volunteers covered 15 Kollam wetlands, documenting 11,525 birds (83 species) - a numerical increase but two fewer species than 2024. Assistant Conservator Koshy John commended these efforts that provide vital data for wetland conservation across both districts.

Team at Kollam

Workshop on Tide Turners Plastic Challenge (TTPC) for NCC Cadets of 1 Kerala Girls Battalion, NCC, Thiruvananthapuram

The TTPC workshop for 100 NCC cadets was held on 10 January 2025 at Government College for Women, Thiruvananthapuram, organized by WWF India and 1

Kerala Girls Battalion NCC. Hosted by NCC Cadet Prakrithi Karthika, the event began with welcomes from Lt. Dr. Sabana Habeeb and Dr. Akhila J.S., followed by a keynote by WWF's Renjan Mathew Varghese. Speakers Anushreedha S.S., Athira Das R.T., and A.K. Sivakumar covered WWF's work, TTPC guidelines, and storytelling for plastic awareness, culminating in a cadet pledge against plastic pollution.

Teacher's Training Workshop on the UNEP Tide Turners Plastic Challenge at Bhavan's Vidya Mandir, Elamakkara, Ernakulam

KLSO conducted a Teacher's Training Workshop on the UNEP Tide Turners Plastic Challenge at Bhavan's Vidya Mandir, Elamakkara, Ernakulam. The workshop, attended by **35 Teachers** from schools under the Bharatiya Vidya Bhavan's Kochi Kendra and four Kendriya Vidyalayas in Kochi, aimed to educate participants on the challenge. The workshop was inaugurated by N. Santosh Kumar, Deputy Commissioner of Kendriya Vidyalaya Sangathan, Ernakulam Region. E. Ramankutty, Director of Bharatiya Vidya Bhavan, Kochi Kendra, presided over the session.

WWF-India Volunteers Anniversary Day Meet 2025

WWF-India celebrated its Volunteers Anniversary Day on 18 January 2025 at Paintball County by Venice Ventures, Thiruvananthapuram, from 5:00 PM to 8:30 PM. Around 31 participants, including staff, volunteers, and their families, enjoyed a lively evening with team games like paintball, water football, cricket, archery, and dodgeball. The event also featured casual interactions, delicious food, and a special Anniversary Cake cutting ceremony before concluding with dinner. The gathering was a fun and memorable way to honor the dedication of WWF-India's volunteers.

Nature Connect

Great Backyard Bird Count (GBBC)

GBBC at Thiruvananthapuram - During the Great Backyard Bird Count (14-17 February), Birders across Kerala recorded about 347 species and submitted 13,400 checklists. In Thiruvananthapuram, around 82 participants documented 190 species (a total of 778 checklists), coordinated by WWF-India Kerala State Office. Concurrently, the Campus Bird Count engaged colleges like Mar Ivanios, All Saints, Christian College Kattakkada, Iqbal College, NSS College Karamana, Government Women's College, and Sree Gokulam Medical College, highlighting campus biodiversity.

GBBC Walk at Punchakkari and Malumel Puncha

WWF-India's Kerala State Office organized Great Backyard Bird Count (GBBC) walks at Punchakkari Wetlands (Thiruvananthapuram) on 15th February and Malumel Wetlands (Kollam) on 16th February 2025. In collaboration with ATAAVI Bird Foundation, the Punchakkari walk (7:30–9:30 AM) attracted 18 participants, including students from Vellayani Agriculture College, who recorded sightings on eBird and observed species like Asian Openbill Stork, Spoonbill, Painted Stork, and Oriental Darter.

The Malumel Puncha walk (6:30–9:30 AM), held with Kollam Birding Battalion, featured 10 participants documenting 75 species, including Gray-headed Lapwing, Crested Honey Buzzard, and a rare Smooth-coated Otter. Both events highlighted the wetlands' ecological significance, engaging birders and students in citizen science while fostering appreciation for migratory birds and local biodiversity.

Beach Combing

On 4 January 2025, the monthly shorebird monitoring in Thiruvananthapuram saw three volunteers document species at Perumathura (including 9 Tibetan Sand Plovers and 87 Lesser Black-backed Gulls) and Poovar (noting 4 Tibetan Sand Plovers, 2 Great Sand Plovers, and 56 Lesser Black-backed Gulls among others). The February 8 survey, led by the same teams, recorded 35 species at Poovar (Kentish Plovers, Gull-billed Terns, etc.) and 9 species at Perumathura (14 Tibetan Sand Plovers, 35 Lesser Blackbacked Gulls), continuing vital coastal biodiversity tracking.

World Wetlands Day

A.K. Sivakumar led a Session on "World Wetlands Day with a Citizen Science Approach" on 6th February 2025 at Govt. Teacher Training College, Thiruvananthapuram. Sixty Teacher Trainees attended the session and had a good interaction.

On 7th February 2025, WWF-India's Kerala State Office organized an interactive session titled "World Wetlands Day with a Citizen Science Approach" at Mar Ivanios College, Thiruvananthapuram. The event was inaugurated by Renjan Mathew Varghese (State Director, WWF-India), with Dr. Meera George (Principal) presiding. After releasing awareness posters, attendees watched a documentary on Kerala's wetlands, followed by technical sessions: Anushreedha S.S. discussed mangrove conservation and wetland biomonitoring, while A.K. Sivakumar covered waterbird habitats and the Asian Waterbird Census. Students were tasked with documenting wetland flora/fauna on iNaturalist or eBird, with top contributors recognized.

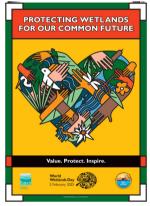
Around 60 participants attended, aiding both ecological awareness and institutional documentation for initiatives like NAAC accreditation.

Quiz on Environment and Nature

A.K. Sivakumar mastered the State-level Quiz on "Environment and Nature" for the District-level Winners of NGC schools across the State, which was organized by the Kerala State Council for Science, Technology & Environment (KSCSTE) on 25 January 2025. Representatives from 12 districts out of 14 participated in the Quiz held at Girideepam Convention Centre, Nalanchira, Thiruvananthapuram.

Exhibition on WWF-India at Exhibition at Amitha Viswa Vidyapeedom, Kollam

Harish Kumar R. and Anupama R. put up an exhibition at Amitha Viswa Vidyapeedom, Kollam from 10th to 11th January 2025 as part of their SciNQuest event for students. The exhibition was about WWF-India's conservation and environment education initiatives at National and State Levels. The outreach for the exhibition was around 500 including school/college students.

Exhibition at Government Women's College, Thiruvananthapuram

Cognitopia 2025, the multidisciplinary academic fest was organized by the Government Women's College, Thiruvananthapuram as part of their 125-year celebration from 16-18th January 2025. WWF-India has been associated

with the college on various occasions and was invited to put up an exhibition on our work. There was an outreach of around 400 to see the exhibition. The KLSO Team also visited the various stalls and supported the event.

Exhibition at M S Swaminathan Research Foundation, Community Agrobiodiversity Centre, Wayanad. (CAbC-MSSRF)

WWF-India was invited to put an exhibition at CAbC-MSSRF, Wayanad as part of their Wayanad Community Seed Fest from 30th Jan to 1st February. Ms. Anupama, Intern and Harish Kumar managed the stalls. Ms. Anupama also took session on WWF-India's work and importance of environmental protection and conservation for the attending students from various schools. The outreach was around 600.

WWF-India Exhibition Stall at Kerala Science Congress

Kerala Science Congress 2025 was organized at Kerala Agricultural University Campus at Vellanikara from 7-10 February. Mr. Harish Kumar, Administrative Assistant, put up the WWF-India exhibition stall and manned it for 4 days, interacting with the visitors and talking about our work. The outreach for the program was about 2000.

Seminar on Biodiversity Conservation: Sustaining Life, Preserving Ecosystems

Renjan Mathew Varghese, State Director, and Dr Sujith V. Gopalan, were invited as Key Resource Persons to handle the Lead Talks on 13th February in the two-day seminar conducted on 13 & 14 February 2025 by the Department of Zoology in association with Bhoomitrasena Club, BCM College, Kottayam. About 80 students from Zoology and Botany streams attended the seminar. Dr Sujith lead the forenoon session on Amphibians (Frogs), and the afternoon session by Renjan was on Human Wildlife Conflicts.

One Day National Seminar on Human-Wildlife Conflict: Effect on South India's Tribes.

The State Director attended the one-day national seminar organized on 14th February by SCMS Kochi in partnership with Central Government agencies. The full day event had a rather interesting lineup of presentations by some very good experts.

One-day workshop on "Reimagining Kerala's Waste Management Approach" on 21 February 2025, in Thiruvananthapuram

On 21 February, Anushreedha S.S., Anupama R., and Athira Das R.T. attended ASAR Social Impact Advisors' workshop "Reimagining Kerala's Waste Management Approach" at Apollo Dimora Hotel. The event featured the release of the report "Choking on Toxic Smoke" on Kochi's Brahmapuram garbage disaster, presented by M. Suchitra and C. Surendranath. Four expert-moderated sessions covered waste transformation, sustainable solutions, local governance roles, and an open forum, where the WWF team actively engaged.

Intervention in the poultry waste dumping at Punchakkari Wetlands

A.K. Sivakumar uncovered illegal poultry waste dumping in Punchakkari Wetlands—a key biodiversity site where WWF-India conducts regular monitoring. After verifying the incident, he alerted media and the Kerala Forests & Wildlife Department, prompting coverage in *Malayala Manorama* and action from the Assistant Conservator of Forests, who urged the Thiruvananthapuram Corporation to prevent recurrences.

ELEVATE Leadership Training Program

Renjan Mathew Varghese attended the ELEVATE II Leadership Training Program conducted by the HR Division for Senior-level Managers of WWF-India organized at India Internation Centre from 29-31 January 2025. The trainer was Mr. Yadav Mehra.

Republic Day observation

Republic Day was observed at KLSO on 26th January 2025. Renjan, Anandu and Hari hoisted the National Flag at 8.30 am and sang the National Anthem.

EDITORIAL BOARD

Mr. Renjan Mathew Varghese Ms. Anushreedha Sivanandan Mr. A.K. Sivakumar

Published by WWF-India, Kerala State Office, Vanchiyoor P.O., Thiruvananthapuram - 695035 For private circulation only • Phone: 0471-2302265 • email: klso@wwfindia.net • web: wwfindia.org Pre-Press: Soft and Soft, Sasthamangalam, Phone: 8547043499, Printed at: New Multi Offset, Tupm